

АЗОВО-ЧОРНОМОРСЬКА МІЖВІДОМЧА ОРНИТОЛОГІЧНА СТАНЦІЯ
AZOV-BLACK SEA ORNITHOLOGICAL STATION

вул. Гетьманська, 20, Мелітополь, 72312
e-mail: azov.black.station@gmail.com

20, Hetmanska Street, Melitopol, 72312
e-mail: azov.black.station@gmail.com

“ ” ”2021 р.

ВІДГУК-РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму «Біологія» III освітнього рівня «доктор філософії» зі спеціальності 091 Біологія Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

На хіміко-біологічному факультеті МДПУ імені Б. Хмельницького сформувалися потужні наукові школи із зоології, ботаніки та біохімії, де на протязі багатьох років ведеться підготовка висококваліфікованих кадрів науковців та викладачів шляхом навчання в аспірантурі. З 2017 року ведеться підготовка кадрів за III-м освітнім рівнем, ступеню «доктор філософії». На наш погляд, структура і зміст освітньо-наукової програми (ОНП) «Біологія», що рецензується, відповідає сучасним уявленням та базовим підходам щодо рівня підготовки фахівців на третьому освітньо-науковому рівні. Вона включає базові освітні компоненти, цікаві для майбутніх фахівців як зоологів різного напрямку, так і ботаніків та біохіміків. Перелік компонентів за вибором студентів відповідає вузько спеціалізованім темам їх майбутніх дисертацій, практичним потребам регіону і тематики НДР кафедр біологічного профілю. ОНП включає компоненти фундаментальної і прикладної біології, які спрямовані на створення нових наукових знань та методів наукових досліджень, що матимуть практичне застосування у науковій, виробничій та освітній діяльності випускників програми.

Фокус ОНП націлений на вирішення фундаментальних наукових и науково-практичних проблем сучасної біології, які пов'язані з необхідністю забезпечення здоров'я людини, функціональних зв'язків в угрупованнях рослин і тварин та збереження біологічного різноманіття регіону. Особливість ОНП полягає у виконанні досліджень, які дозволяють вирішити складні наукові біологічні проблеми та актуальні науково-практичні завдання, мають комплексний характер, потребують колективної роботи для свого виконання, пов'язані з органами державної влади, виробниками, природоохоронними і громадськими організаціями.

Навчально-виховний процес програми на 100% забезпечується науково-педагогічними працівниками МДПУ імені Б. Хмельницького, які володіють методологією наукової діяльності, досвід проведення власних наукових досліджень, науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі, мають ступінь доктора або кандидата наук і вчене звання, постійно підвищують свою кваліфікацію. Під їх науковим керівництвом аспіранти беруть участь у наукових дослідженнях в межах позабюджетних кафедральних тем і наукових тем, які фінансуються за кошти загального бюджету МОН України. Це суттєво доповнює практичну наукову підготовку аспірантів.

Підготовка висококваліфікованих науковців з ОНП за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в галузі знань 09 Біологія зі спеціальності 091 Біологія враховує сучасні тенденції наукового розвитку держави і світу, інтегрованих до світового науково-інформаційного простору, здатних до здійснення науково-педагогічної діяльності. Безумовно, випускники програми за даним напрямком будуть користуватися попитом при працевлаштуванні у вищі навчальні заклади, науково-виробничі компанії та установи, науково-дослідні і природоохоронні установи України з урахуванням Європейського вектору розвитку держави. В якості рекомендації пропонуємо у наступному (2021-2022 рр.) навчальному році розширити перелік вибіркових компонентів програми компонентою ботанічного напрямку, наприклад з області сучасної альгології.

Завідувач Азово-Чорноморською орнітологічною станцією
НАНУ і МОНУ
доктор біологічних наук,
старший науковий співробітник

Й.І. Черничко